CYFARFOD	Bwrdd y Cyngor
DYDDIAD	17 Chwefror 2009
ADRODDIAD	Diweddariad Arbedion 2009/10
PWRPAS	Derbyn cyrhaeddiad y gwasanaethau yn erbyn y targed arbedion ar gyfer 2009/10
AWDUR	Geraint George, Pennaeth Gwasanaeth Polisi a Pherfformiad
ARWEINYDD PORTFFOLIO	Cynghorydd Dyfed Edwards

1. Cefndir

1.1 Ar gyfer 2009/10 gweithredir ar hyn o bryd ar darged fel sail cynllunio o £4miliwn. Yng nghyfarfod y Tîm Rheoli a'r Fforwm Penaethiaid Gwasanaeth yn Ebrill cytunwyd ar y cerrig milltir isod:

- adnabod cynlluniau gwerth 50% o darged y Cyngor erbyn cychwyn Gorffennaf 2008
- adnabod cynlluniau gwerth 100% o darged y Cyngor erbyn cychwyn Hydref 2008
- cadarnhau 100% o darged y Cyngor erbyn cychwyn Rhagfyr 2008.

2. Y sefyllfa ddiweddaraf yn erbyn targed Strategaeth Ariannol 2009/10

2.1 Mae amcangyfrif yr arbedion ariannol parhaol tuag at y targed cynllunio o £4miliwn yn £3.952miliwn, sef 99%. O'r rhain mae:

- 55% o'r arbedion yn y categori 'cadarn'
- 45% o'r arbedion yn y categori 'cynlluniedig'.

2.2 Cyflwynir y sefyllfa yn erbyn y targed fesul gwasanaeth yn y tabl isod.

Gwasanaeth	Targed cynllunio 2009/10 £	(Gwarged) / Diffyg 2008/09 £	Targed diwygiedig 2009/10 £	Cadarn £	Cynllunied ig £	Cyfanswm £	% o'r targed £4m
Adnoddau Dynol	29,200	0	29,200	29,200	0	29,200	100%
Cefnogaeth Gofal Cwsmer	88,570	0	88,570	88,570	0	88,570	100%
Cyllid	88,320	0	88,320	88,320	0	88,320	100%
Gweinyddol a Gwarchod y Cyhoedd	145,160	0	145,160	145,160	0	145,160	100%
Cynllunio a Thrafnidiaeth	204,380	47,550	251,930	251,930	0	251,930	100%
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	605,680	(27,500)	578,180	514,180	64,000	578,180	100%
Ymgynghoriaeth	87,100	(26,590)	60,510	60,510	0	60,510	100%
Dysgu Gydol Oes	313,730	0	313,730	313,730	0	313,730	100%
Economi ac Adfywio	62,860	0	62,860	62,860	0	62,860	100%
Plant	220,620	0	220,620	176,320	44,300	220,620	100%
Ysgolion (Canolog)	384,430	0	384,430	241,050	68,720	309,770	81%
Darparu	9,090	0	9,090	0	0	0	Gweler nodyn isod
Gwasanaeth Oedolion	840,210	0	840,210	0	840,210	840,210	100%
Tai	32,280	0	32,280	5,380	26,900	32,280	100%
Gwasanaeth Polisi a Pherfformiad	103,110	6,540	109,650	109,650	0	109,650	100%
Corfforaethol (Darparu ac Ysgolion Arbennig) *	38,430	0	38,430	0	0	0	
Corfforaethol	0	0	0	74,393	0	74,393	
Is-gyfanswm	**3,253,170**	**0**	**3,253,170**	**2,161,253**	**1,044,130**	**3,205,383**	**99%**
Ysgolion Cynradd	314,240	0	314,240	0	314,240	314,240	100%
Ysgolion Uwchradd **	432,590	0	432,590	0	432,590	432,590	100%
Ysgolion Arbennig	0	0	0	0	0	0	
Cyfanswm	**4,000,000**	**0**	**4,000,000**	**2,161,253**	**1,790,960**	**3,952,213**	**99%**

* dangosir addasiad i darged arbedion y Gwasanaeth Darparu ac Ysgolion Arbennig o dan y faner 'corfforaethol' yn hytrach na dyrannu targed ychwanegol i'r gwasanaethau unigol.

** Cyflwynir bid refeniw am £130,000 i leihau cyfraniad arbedion ysgolion uwchradd i'r un lefel ac ysgolion cynradd

2.3 Noder fod rhai gwasanaethau wedi gorgyflenwi (£103,010) yn erbyn y targed tra bod rhai gwasanaethau wedi tangyflawni (£74,660) yn erbyn y targedau.

2.4 O ran ffocws, mae pwyslais y gwasanaethau o ran effeithlonrwydd (53%), codi incwm (19%) a thoriadau (28%) i'w gweld yn Atodiad A.

2.6 Noder o ran y cynlluniau corfforaethol sy'n cael eu datblygu mae £79,174 o arbedion wedi eu hadnabod yn ychwanegol i'r hyn a adroddir yn nhabl 2.2 ar gyfer 2009/10. Mae gwaith pellach angen ei wneud cyn cadarnhau'r arbedion ac mae risgiau ynghlwm â'r cynlluniau.

3. Y sefyllfa ddiweddaraf yn erbyn y targed arbedion effeithlonrwydd 09/10

3.1 Mae amcangyfrif diweddaraf yr arbedion yn erbyn y proffil blynyddol o £1.913m (sy'n cyfateb a'r targed o wireddu 3% dros 3 blynedd) ar gyfer 2009/10 yn £2.080m sy'n cyfateb i 109%. Gweler manylion pellach yn y tabl isod. Noder nad yw'r cynlluniau wedi eu gwirio o ran y categori hyd yma.

	£'000 Cadarn	**£'000 Cynlluniedig**	**£'000 Cyfanswm**
Adnoddau Dynol	13,040	0	13,040
Cefnogaeth Gofal Cwsmer	58,180	0	58,180
Cyllid	75,320	0	75,320
Gweinyddol a Gwarchod y Cyhoedd	83,470	0	83,470
Cynllunio a Thrafnidiaeth	75,210	0	75,210
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	500,715	64,000	564,715
Ymgynghoriaeth	29,000	0	29,000
Dysgu Gydol Oes	244,565	0	244,565
Economi ac Adfywio	0	0	0
Plant	370,920	0	370,920
Ysgolion (Canolog)	56,050	68,720	124,770
Darparu	0	0	0
Gwasanaethau Oedolion	0	340,210	340,210
Tai	0	26,900	26,900
Gwasanaeth Polisi a Pherfformiad	0	0	0
Corfforaethol	74,393	0	74,393
CYFANSWM	**1,580,863**	**499,830**	**2,080,693**

NODER: cyfrifoldeb y Pennaeth Gwasanaeth yw sicrhau bod llwybr archwilio trylwyr ar gyfer pob cynllun effeithlonrwydd yn unol â'r canllaw arbedion effeithlonrwydd.

3.2 O ran cynnydd yn erbyn y targed 3% dros 3 blynedd, ceir crynodeb yn y tabl isod.

Gwir arbedion effeithlonrwydd	**2007/08 £**	**2008/09 £**	**2009/10 £**	**Cyfanswm dros 3 blynedd**
Arbedion ariannol parhaol wedi eu hadnabod a'u gwireddu	1,661,432	1,224,785	2,080,693	4,966,910
Arbedion anariannol parhaol wedi eu hadnabod a'u gwireddu	110,000	2,070,000	0	2,180,000
Holl Gyfanswm Arbedion Effeithlonrwydd Parhaol	**1,771,432**	**3,294,785**	**2,080,693**	**7,146,910**
Targed Arbedion Effeithlonrwydd	**1,913,000**	**1,913,000**	**1,913,000**	**5,739,000**
Balans	**-141,568**	**1,381,785**	**167,693**	**1,407,910**
Arbedion ariannol unwaith ac am byth wedi eu hadnabod a'u gwireddu	0	2,480,000	0	2,480,000
Arbedion anariannol unwaith ac am byth wedi eu hadnabod a'u gwireddu	0	0	0	0
Holl Gyfanswm Arbedion Effeithlonrwydd Unwaith ac am byth	**0**	**2,480,000**	**0**	**2,480,000**

4. Argymhelliad

4.1 Gofynnir i'r Bwrdd dderbyn cyrhaeddiad y gwasanaethau yn erbyn y targed arbedion ar gyfer 2009/10.

A. Barn yr Aelod Lleol:-

B. Barn y Swyddogion Statudol:-

1. Prif Weithredwr :- “Fel mae'r adroddiad yn nodi, rydym yn medru adrodd ein bod wedi canfod £3.944 miliwn o arbedion yn erbyn yn erbyn targed o £4 miliwn ar gyfer 2009/10 (98%) a rhaid diolch am y gwaith sydd wedi sicrhau'r cynnydd hynny. Fodd bynnag, mae pethau yn mynd i fynd yn anoddach eto ac felly bydd yn rhaid i swyddogion ac aelodau fod yn barod i adnabod, cynllunio a gweithredu arbedion cadarn dros y blynyddoedd nesaf."

2. Swyddog Monitro:- “Dim i’w ychwanegu o ran priodoldeb.”

3. Prif Swyddog Cyllid:- “Targed y Gwasanaethau oedd darganfod £4M o arbedion ariannol “cadarn” ymhell cyn rŵan, pryd rydym ni yn sefydlu cyllideb 2009/10 (cofier fod yr arbedion yma i fod yn weithredol o’r 1af Ebrill 2009). Cadarnhaf fod modd cwtogi cyllidebau a gwireddu’r arbedion ariannol yn achos pob ffigwr “cadarn” adroddir arnynt yn adroddiad y Pennaeth Gwasanaeth Polisi a Pherfformiad. Fodd bynnag, mae risg ynghlwm â’r ffaith fod cyfran sylweddol o’r arbedion ariannol yma yn parhau i fod â statws “cynlluniedig” yn hytrach na “chadarn”, a bydd sawl cynllun angen amser i’w weithredu cyn bydd y rheiny yn cynhyrchu buddion hirdymor.
Mae’r Unedau Cyllid perthnasol yn cydweithredu’n barhaus gyda’r Gwasanaeth Polisi a Pherfformiad er mwyn gwirio fod modd gwireddu'r arbedion “cynlluniedig”, a’r neges glir i’r penaethiaid gwasanaeth perthnasol yw bod dim cyllideb gorfforaethol ar gyfer ‘pontio’ unrhyw dangyflawni yn erbyn eu targedau tuag at y £4M.
Yn yr achosion lle mae Gwasanaethau yn fyr o’u targedau arbedion, cadarnhaf y bu trafodaethau adeiladol (mewn cyfarfodydd o’r Tim Arbedion Gwasanaethau) gyda’r Penaethiaid perthnasol ar lefel swyddogion, a diau fod yr Arweinyddion perthnasol hefyd yn pwyso ar eu Penaethiaid Gwasanaeth am gynnydd. Er hynny, wrth i’r gwaith o sicrhau arbedion effeithiolrwydd brofi’n gynyddol heriol, mae’n amlwg fod pryder yn parhau yn hwyr yn y dydd am un neu ddau o’r cynlluniau i arbed.”

C. Papurau Cefndir

CH. Goblygiadau Polisi